

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 13 grudnia 2013 roku powód K. C. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą C. K. (...) w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwoty 265.927,50 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że wskutek działania pozwanej poniósł on szkodę w wysokości utraconego zysku z niesprzedanych spółce (...) pojemników na śmieci w kolorze niebieskim w kwocie 85.397,40 złotych. Nadto, powód wskazał, że gdyby miał nabyć od pozwanej, po terminie umownym, pojemniki na śmieci w kolorze niebieskim za cenę dotychczasową i sprzedać je po cenie niższej, tj. po cenie 62,00 złotych za sztukę, to poniósłby on z tego tytułu stratę w wysokości 41.160,00 złotych (przy założeniu, że wszystkie te pojemniki zostałyby powodowi wydane). W przeciwnym wypadku powód nie mógłby pomniejszyć swojej straty z tytułu sprzedaży po zaniżonej cenie. Konkludując powód wskazał, że uprzedził pozwaną, iż w przypadku nie wydania mu 735 sztuk pojemników niebieskich, których cena została rozliczona przez kompensatę wzajemnych wierzytelności, będzie on uprawniony do żądania zapłaty pełnej ceny zapłaconej już pozwanej za niewykonaną przez nią część umowy, tj. ceny 1.980 sztuk pojemników. Daje to kwotę do zwrotu w wysokości 233.640,00 złotych (1.980 sztuk x 118,00 złotych). Kwota ta składa się na wartość przedmiotu sporu. Na wartość przedmiotu sporu składa się także kwota 32.287,50 złotych tytułem zapłaty pozostałej części ceny za sprzedaż przez powoda na rzecz pozwanej pojemników na śmieci w kolorze zielonym.

(pozew k. 2-7)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 17 lutego 2014 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy, w sprawie o sygn. akt X GNc 141/14, orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty k. 62)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 69-74)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 lipca 2013 roku powód zamówił u pozwanej 5.000 sztuk plastikowych pojemników na śmieci o pojemności 120 litrów, w kolorze niebieskim, po uzgodnionej cenie 118,00 złotych netto za jedną sztukę. Pierwsza partia pojemników w ilości 2.500 sztuk, które pozwana sprowadzała bezpośrednio z W., miała zostać dostarczona w dniach 10-12 lipca 2013 roku. W dniu 9 lipca 2013 roku pozwana potwierdziła przyjęcie powyższego zamówienia, nie dokonując w nim żadnej modyfikacji. W tym samym dniu powód uiścił na rzecz pozwanej kwotę 590.000,00 złotych tytułem przedpłaty w wysokości 100% sumy netto za zamówione pojemniki.

(zamówienie z dnia 5.07.2013r. k. 19, potwierdzenie zamówienia z dnia 9.07.2013r. k. 20 i 77, potwierdzenie przelewu k. 21 i 80, faktura VAT nr (...) k. 22 i 86, zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 00:18:44, 00:19:44, 00:22:27, 00:27:36, 00:29:11, 00:40:49, 01:08:59, 01:10:35, 01:12:58, zeznania świadka K. P. (1), e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 01:19:35, 01:22:44, 01:23:43, zeznania świadka J. N. (1), e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 01:54:55, 01:58:01, zeznania powoda K. C., e-protokół rozprawy z dnia 12 maja 2015 roku (k. 150v.), czas nagrania: 00:12:53, 00:54:23)

Celem zawarcia umowy sprzedaży w/w pojemników była dalsza ich odsprzedaż przez powoda z zyskiem na rzecz (...) Sp. z o.o. w K., która zamówiła u powoda również 5.000 sztuk takich samych pojemników (jakie powód następnie

zamówił u pozwanej, w celu wykonania swojego zobowiązania wobec spółki (...)) w kwocie po 161,13 złotych brutto za jedną sztukę. Na poczet ceny sprzedaży spółka (...) zapłaciła powodowi w dniu 5 lipca 2013 roku kwotę 644.520,00 złotych brutto stanowiącą 80% ceny całkowitej zamykającej się kwotą 805.650,00 złotych brutto.

(okoliczność bezsporna, a nadto: e-mail z dnia 17.07.2013r. k. 23-240, zeznania powoda K. C., e-protokół rozprawy z dnia 12 maja 2015 roku (k. 150v.), czas nagrania: 00:58:38)

W dniu 9 lipca 2013 roku strony zawarły kolejną umowę sprzedaży, tym razem 500 sztuk pojemników na śmieci o pojemności 120 litrów, w kolorze zielonym, po uzgodnionej cenie 105,00 złotych netto, przy czym sprzedawcą był powód. W e-mailu z dnia 9 lipca 2013 roku powód potwierdził przyjęcie od pozwanej zamówienia na w/w pojemniki. Na poczet realizacji powyższej umowy pozwana wpłaciła powodowi zaliczkę w wysokości połowy ceny brutto, tj. w wysokości 32.287,50 złotych.

(potwierdzenie zamówienia z dnia 9.07.2013r. k. 37 i 94, faktura proforma nr (...) k. 38 i 95, potwierdzenie wpłaty zaliczki k. 39 i 97, 96, zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 00:54:39, zeznania świadka J. N. (1), e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 02:06:01)

Pierwszy transport pojemników niebieskich miał miejsce w dniu 16 lipca 2013 roku i został wykonany przez firmę przewozową (...) prowadzoną przez P. G.. Spółka (...) odebrała wówczas wyłącznie 690 sztuk pojemników. Nadto, 180 sztuk pojemników było niezgodnych ze specyfikacją zamówienia.

(list przewozowy z dnia 16.07.2013r. k. 81, zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 00:30:34, 01:12:03, zeznania świadka J. N. (1), e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 02:00:32, zeznania powoda K. C., e-protokół rozprawy z dnia 12 maja 2015 roku (k. 150v.), czas nagrania: 00:12:53)

W e-mailu z dnia 17 lipca 2013 roku spółka (...) poinformowała powoda, że do dnia 17 lipca dotarło do niej jedynie 690 sztuk pojemników, w tym 180 sztuk z oznaczeniem, w języku niemieckim, iż pojemniki są przeznaczone do gromadzenia papieru, a nie takie zamawiała. Wskazała, że po rozmowie z przedstawicielem powoda uzyskała informację, że kolejne dostawy mogą być realizowane w późniejszym terminie, tj. między 24 a 26 lipca. W związku z powyższym, spółka (...) zmuszona została do skontaktowania się z innym dostawcą pojemników, który dostarczy do niej zamówiony towar do dnia 19 lipca w ilości 2.500 sztuk pojemników. W związku z niewywiązaniem się powoda z zamówienia, spółka (...) zmniejszyła ilość zamówionych u powoda pojemników z 5.000 sztuk do 2.500 sztuk. Jednocześnie, wezwała powoda do zwrotu kwoty stanowiącej połowę wpłaty z dnia 5 lipca 2013 roku, tj. kwoty 322.260,00 złotych. Wskazała też, że w przypadku nie otrzymania od powoda pozostałych 1.810 sztuk pojemników do dnia 19 lipca 2013 roku, będzie zmuszona do całkowitego odstąpienia od zamówienia.

(e-mail z dnia 17.07.2013r. k. 23-240, zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 00:34:49)

W dniu 30 lipca 2013 roku powód ostatecznie odebrał od pozwanej pojemniki w łącznej ilości 3.575 sztuk.

(faktura VAT z dnia 30.07.2013r. k. 82, dokumenty WZ k. 83 i 84, zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 00:38:48, zeznania świadka K. P. (1), e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 01:27:21, zeznania powoda K. C., e-protokół rozprawy z dnia 12 maja 2015 roku (k. 150v.), czas nagrania: 00:12:53)

W dniu 30 lipca 2013 roku, na prośbę powoda, doszło do zmiany faktury VAT nr (...) na taką, w której ujęta została ilość pojemników faktycznie dostarczonych do powoda, co stanowiło 4.265 sztuk. Całość zobowiązania wynikająca z nowej faktury VAT nr (...) roku wynosiła 619.022,10 złotych brutto, wobec czego powód został wezwany do uregulowania różnicy w kwocie 29.022,10 złotych (619.022,10 złotych – 590.000,00 złotych). Różnica ta została uregulowana

przelewem bankowym na rzecz pozwanej. Dopiero po uregulowania w/w kwoty pozwana wydała powodowi ostatnią partię pojemników objętych tą zmienioną fakturą. E-mailem z dnia 1 sierpnia 2013 roku pozwana przesłała powodowi zmienioną fakturę.

(nowa faktura VAT nr (...) k. 87, potwierdzenie przelewu k. 89, e-mail z dnia 1.08.2013r. k. 89, zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 00:49:06, 00:49:48, 00:59:24, zeznania świadka K. P. (1), e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 01:27:21, 01:29:56, 01:30:48, 01:36:02, zeznania świadka J. N. (1), e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 02:03:15, 02:09:09, zeznania powoda K. C., e-protokół rozprawy z dnia 12 maja 2015 roku (k. 150v.), czas nagrania: 00:12:53, 01:03:03)

Ostatecznie, spółka (...) odebrała od powoda łącznie 3.020 sztuk pojemników o wartości 486.612,60 złotych brutto, z zamówionych wcześniej 5.000 sztuk. W pozostałym zakresie, a więc w zakresie 1.980 sztuk pojemników, z uwagi na nieterminową realizację zamówienia, spółka (...) odstąpiła od umowy łączącej ją z powodem.

(okoliczność bezsporna, a nadto: zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 00:34:49, 00:49:48, zeznania powoda K. C., e-protokół rozprawy z dnia 12 maja 2015 roku (k. 150v.), czas nagrania: 00:12:53)

Nieodebrane przez spółkę (...) pojemniki zostały złożone w magazynie pod K.. Nie zostały one sprzedane innej firmie.

(zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 00:51:29, zeznania powoda K. C., e-protokół rozprawy z dnia 12 maja 2015 roku (k. 150v.), czas nagrania: 00:12:53)

Wobec tego, że powód odebrał od pozwanej tylko 4.265 sztuk pojemników (z 5.000 zamówionych), w piśmie z dnia 12 sierpnia 2013 roku pozwana zwróciła się do powoda z wezwaniem o zapłatę kwoty 106.677,90 złotych za 735 sztuk pojemników, które zalegają w jej magazynie od dnia 16 lipca 2013 roku i ich natychmiastowe odebranie. Wezwała o pilne załatwienie tej sprawy. Ponownie z tą samą prośbą pozwana zwróciła się do powoda w dniu 27 sierpnia 2013 roku.

(pismo z dnia 27.08.2013r. k. 26 i 92, pismo z dnia 12.08.2013r. k. 90, zeznania świadka K. P. (1), e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 01:32:07, zeznania świadka J. N. (1), e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 02:03:15, zeznania powoda K. C., e-protokół rozprawy z dnia 12 maja 2015 roku (k. 150v.), czas nagrania: 00:56:42)

Jednocześnie, w dniu 12 sierpnia 2013 roku pozwana zrezygnowała z dostawy zamówionych u powoda pojemników na śmieci w kolorze zielonym, która, jej zdaniem, nie dotarła w umówionym terminie, tj. w 30-tym tygodniu 2013 roku. Pozwana wniosła o zwrot wpłaconej zaliczki w kwocie 32.287,50 złotych, w terminie 7 dni. O zwrot w/w zaliczki pozwana zwróciła się ponownie do powoda pismem z dnia 27 sierpnia 2013 roku.

(pismo z dnia 12.08.2013r. k. 98, pismo z dnia 27.08.2013r. k. 100)

Powód otrzymał w październiku dwie oferty zakupu na pojemniki nieodebrane przez (...). Zaoferowana cena zakupu wynosiła 56,00 złotych netto i 62,00 złotych netto. Powód nie skorzystał z tych ofert i nie dokonał odsprzedaży pozostałych odebranych pojemników.

(oferty k-27-30, zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania 00.51.29).

W piśmie z dnia 9 października 2013 roku spółka (...) wskazała, że do chwili obecnej powód dostarczył wyłącznie 3.020 sztuk pojemników o łącznej wartości 486.612,60 złotych brutto. Mimo podjętych prób negocjacji dotyczących rozliczenia kwoty w wysokości 157.907,40 złotych, strony nie osiągnęły stosownego porozumienia. W związku z

powyższym, spółka (...) wezwała powoda do zwrotu kwoty 157.907,40 złotych z tytułu nie zrealizowanego zamówienia z dnia 5 lipca 2013 roku, w terminie 7 dni, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

(pismo z dnia 9.10.2013r. k. 25)

W dniu 31 października 2013 roku powód wezwał pozwaną do wykonania umowy i zapłaty odszkodowania. W piśmie tym powód odmówił – po pierwsze – zapłaty kwoty 106.677,90 złotych za 735 sztuk nieodebranych pojemników po cenie 118,00 złotych za sztukę, gdyż na skutek nieterminowego wykonania przez pozwaną umowy dostawy i sprzedaży tych pojemników ich odbiorca, spółka (...), odstąpiła od umowy z powodem w części, wskutek czego powód poniósł szkodę w wysokości utraconego zysku co najmniej w kwocie 85.397,40 złotych (różnica między umówioną ceną zbycia na rzecz (...), a umówioną ceną nabycia tych pojemników u pozwanej). Powódka wskazał też, że jak wynika z ofert otrzymanych od potencjalnych nabywców w/w pojemników, cena ta waha się obecnie w granicach 56,00 – 62,00 złote. Oznacza to, że na skutek zwłoki pozwanej powód nie tylko nie odniósł żadnego zysku w związku z brakiem sprzedaży na rzecz spółki (...), ale gdyby miał zapłacić żadaną przez pozwaną kwotę 106.677,90 złotych, a sprzedać sprowadzone po terminie pojemniki za cenę 62,00 złotych za sztukę, to poniósłby dodatkową stratę z tego tytułu w wysokości 41.160,00 złotych. Tym samym, powód skierował wobec pozwanej roszczenie o zapłatę odszkodowania w wysokości 126.557,40 złotych (41.160,00 złotych + 85.397,40 złotych). Jednocześnie, dokonał potrącenia w/w własnej wierzytelności z wierzytelnością pozwanej w wysokości 106.677,90 złotych ze skutkiem w postaci całkowitego umorzenia wierzytelności pozwanej. Do zapłaty na rzecz powoda pozostała zatem kwota 19.879,50 złotych, do czego powód wezwał pozwaną w terminie 7 dni. Wniósł też o wskazanie terminu, w którym możliwe będzie dokonanie odbioru pojemników, za które zapłacił w w/w sposób, celem ich dalszej sprzedaży i zmniejszenia straty, pod rygorem wliczenia do szkody pełnej straty. Nadto, powód odmówił zwrotu zaliczki na poczet umowy o sprzedaż na rzecz pozwanej 500 sztuk pojemników w kolorze zielonym i wezwał do ich niezwłocznego odbioru i zapłaty pozostałej części ceny w wysokości 32.287,50 złotych brutto, w terminie 7 dni, pod rygorem sprzedaży pojemników osobie trzeciej po obecnych cenach rynkowych i obciążenia pozwanej szkodą w wysokości różnicy między ceną umówioną, a obecną ceną rynkową.

(wezwanie do wykonania umowy i zapłaty odszkodowania k. 31-33, oferty potencjalnych nabywców k. 27, 28, 29-30)

W piśmie z dnia 9 grudnia 2013 roku spółka (...) wskazała, że fakt zawarcia umowy pomiędzy powodem a (...) na dostarczenie przez powoda 5.000 sztuk pojemników na śmieci w kolorze niebieskim w dniach 10-12 lipca 2013 roku jednoznacznie wynikał z treści zamówienia złożonego w dniu 5 lipca 2013 roku i potwierdzenia w tym samym dniu przez powoda przyjęcia powyższego zamówienia do realizacji na warunkach w nim określonych. W tym samym dniu spółka (...) zapłaciła na rzecz powoda kwotę 644.520,00 złotych, oczekując realizacji zamówienia w w/w terminie. Gwarantowany przez powoda termin dostarczenia w uzgodnionej ilości konkretnych pojemników poprzez przyjęcie przez powoda zamówienia do realizacji we wspomnianym terminie, stanowił podstawową przesłankę dla której (...) zdecydowała się na zawarcie umowy na dostawę takich pojemników z powodem. Niestety powód nie wywiązał się z warunków zamówienia pomimo, że termin jego realizacji miał priorytetowe znaczenie dla spółki (...) w kontekście okoliczności, o których sam powód wspominał w piśmie z dnia 31 października 2013 roku, a związanych z wejściem w życie nowych regulacji w zakresie odbioru odpadów komunalnych. W zamówieniach potwierdzonych przez powoda jednoznacznie wskazano, że w dniach od 10 do 12 lipca 2013 roku na teren bazy spółki (...) miała być dostarczona przez powoda pierwsza partia w ilości 2.500 sztuk pojemników, a kolejna partia 2.500 sztuk – w dniach 17-19 lipca 2013 roku. Niestety, do dnia 17 lipca 2013 roku powód dostarczył zaledwie 690 sztuk pojemników, z tego 180 sztuk oznakowanych w języku niemieckim z informacją, że pojemniki są przeznaczone do zbiórki papieru. Powyższe okoliczności w sposób jednoznaczny wskazują na brak realizacji zamówienia na warunkach uzgodnionych przez obydwie strony w dniu 5 lipca 2013 roku. Spółka (...) potwierdziła, że ostatecznie dostarczono w sumie 3.020 sztuk pojemników za łączną kwotę 486.612,60 złotych. Tym samym, powód jest zobowiązany do zwrotu na rzecz (...) kwoty 157.907,40 złotych z tytułu niedostarczonych 1.980 sztuk pojemników. Spółka (...) podkreśliła, że na skutek niedochowania przez powoda warunków zamówienia z dnia 5 lipca 2013 roku, naraził on spółkę na poważne konsekwencje finansowe wynikające z umów zawartych przez (...) z gminami, w których (...) zobowiązało się do odbioru odpadów komunalnych od dnia 1 lipca 2013 roku. Mając jednak na uwadze deklaracje ugodowego rozwiązania

sporu pomiędzy stronami, (...) wskazała, że rozważa gotowość rozliczenia kwoty 157.907,40 złotych przez dostarczenie do (...) w tej kwocie stosownej ilości pojemników o pojemności 240 litrów.

(pismo z dnia 9.12.2013r. wraz z pełnomocnictwem k. 34-36)

W dniu 4 lutego 2014 roku, w związku z brakiem terminowej realizacji przez pozwaną umowy z dnia 9 lipca 2013 roku o dostawę i sprzedaż 5.000 sztuk pojemników na śmieci, brakiem wydania pojemników sprowadzonych po terminie, celem pomniejszenia straty, sprzecznie z przesądowym wezwaniem do wykonania umowy z dnia 31 października 2013 roku, na podstawie art. 494 k.c. w zw. z art. 492 k.c. w zw. z art. 491 § 2 k.c. powód złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy w niezrealizowanej przez pozwaną części, tj. co do 1.980 sztuk pojemników. Jednocześnie wezwał pozwaną do natychmiastowego zwrotu zapłaconej kwoty 233.640,00 złotych (118,00 złotych x 1.980 sztuk).

(oświadczenie o częściowym odstąpieniu od umowy k. 58-59 wraz z dowodem nadania k. 60, zeznania świadka M. Z., e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 131v.), czas nagrania: 00:53:54)

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał w oparciu o w/powołane dowody z dokumentów, których autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Ustaleń faktycznych Sąd dokonał także częściowo w oparciu o zeznania świadków: K. P. (1), M. Z. i J. N. (1) oraz zeznania powoda K. C.. Podkreślić przy tym należy, iż zeznania te są w znacznej mierze sprzeczne i nieprecyzyjne.

Sąd odmówił wiary zeznaniom świadka K. P. (1) i J. N. (1) w zakresie, w jakim twierdzili, że powód zobowiązał się do zapłaty całej ceny brutto za zamówionych u pozwanej 5.000 sztuk pojemników niebieskich już w dniu zawarcia umowy, a jednocześnie są one sprzeczne z wyjaśnieniami powoda. Ponadto w e-mailu z dnia 5 lipca 2013 roku, w którym powód zamówił u pozwanej 5.000 sztuk plastikowych pojemników na śmieci o pojemności 120 litrów, w kolorze niebieskim, po uzgodnionej cenie 118,00 złotych netto za jedną sztukę (145,14 złotych brutto), wyraźnie wskazano, że przedpłata stanowić będzie 75% wartości zamówienia. Pozwana w e-mailu z dnia 9 lipca 2013 roku potwierdziła przyjęcie powyższego zamówienia, nie dokonując w nim żadnych modyfikacji. Co więcej, 75% wartości zamówienia stanowiła kwota 544.275,00 złotych brutto. Powód wpłacił pozwanej w dniu 9 lipca 2013 roku kwotę 590.000,00 złotych, a więc kwotę wyższą niż 75% wartości zamówienia brutto. Kwota ta stanowiła jednocześnie 100% sumy netto za zamówione pojemniki. Pozwany mógł zatem nie przystąpić do realizacji zamówienia, jeśli wpłata ta nie byłaby zgodna z poczynionymi ustaleniami, a co najmniej wezwać do dopłaty tej kwoty. Na przedsiębiorcach spoczywa podwyższony rygor staranności działania i okoliczności takie powinny wynikać z dokumentów (o ile miały one miejsce, czego pozwany nie wykazał).

Tak samo niewiarygodnymi okazały się zeznania w/w świadków dotyczące tego, że strony nie ustaliły żadnego terminu dostawy ani pierwszej partii w ilości 2.500 sztuk, ani dalszych partii pojemników niebieskich, a jedynym terminem, o którym była mowa, był termin najszybszy. Przeczy temu wspomniana już wyżej treść e-maila powoda z dnia 5 lipca 2013 roku, stanowiącego zamówienie przedmiotowych pojemników, z której wynika, że terminem dostawy miały być dni środka – piątek, tj. 10 – 12 lipca 2013 roku. Jak to już wcześniej zostało podkreślone, w e-mailu z dnia 9 lipca 2013 roku pozwana potwierdziła przyjęcie powyższego zamówienia, nie dokonując w nim żadnych modyfikacji. Należy więc przyjąć, że pozwana zobowiązała się do dostarczenia pierwszej partii pojemników w dniu 10 – 12 lipca 2013 roku. Wskazują na to również okoliczności przedmiotowego zamówienia, bowiem trudno uznać za prawdopodobne, iż powód zobowiązując się do dostarczenia na rzecz (...) 5.000 sztuk w określonym terminie, jednocześnie nie ustala tego terminu ze swoim dostawcą (z którym nota bene wcześniej nie współpracował a zatem nawet nie można mówić o działaniu w wypracowanym zaufaniu do niego), poprzestając na ustaleniu, iż ma to nastąpić „jak najszybciej”.

Kwestią sporną i sprzeczną w zeznaniach świadków i powoda (przy braku jakiegokolwiek dokumentu potwierdzającego) jest także to, na kim spoczywał obowiązek dostawy.

W ocenie Sądu pomimo wszystko za bardziej wiarygodne uznać należy twierdzenia powoda, iż obowiązek ten spoczywał na pozwanym, za czym przemawia przede wszystkim treść wspomnianego e-mail z dnia 5 lipca 2013 r. zawierającego zamówienie. Odwołano się w nim bowiem do terminu dostawy (a nie odbioru), a ponadto znajduje

się w nim również zapis, iż adres dostawy zostanie wskazany później. Pozwany w odpowiedzi z dnia 9 lipca 2013 r. potwierdził przyjęcie tego zamówienia, a więc przy braku zastrzeżenia w tym zakresie również przemawia to za uznaniem, iż obowiązek dostawy spoczywał na pozwanym. Pozwany zresztą zrealizował jeden z przewozów, odnośnie natomiast pierwszego z nich, świadczonego przez firmę (...) (na który to przewóz powołuje się pozwany), to żadna ze stron, a tym bardziej pozwany na którym w tym zakresie spoczywał ciężar dowodu, nie wykazał aby przewóz ten odbywał się na zlecenie powoda. Sąd nie dał zatem wiary zeznaniom świadków K. P. i J. N., z których wynikało, że to wyłącznym obowiązkiem powoda było zapewnienie transportu zamówionych pojemników do siedziby spółki (...). Dodatkowo bowiem, jak słusznie wskazuje powód, skoro miejscem odbioru pojemników miała być siedziba spółki (...) w K., zaś pozwana miała sprowadzać zamówione pojemniki z W., logicznym było, aby transport z W. odbywał się bezpośrednio do K.. Sprowadzanie pojemników z W. do Ł. tylko po to, aby powód je odebrał i sam zawiózł z powrotem do K. miało się z jakimkolwiek ekonomicznym uzasadnieniem. Okoliczność, iż powód ostatecznie przystąpił do zorganizowania transportu aby wywiązać się ze swojego zobowiązania względem (...) nie oznacza, iż to po jego stronie leżało zapewnienie transportu.

Za niewiarygodne Sąd uznał także zeznania K. P., iż brak wydania 2.500 sztuk między 10 i 12 lipca 2013 r. wynikał z braku całej zapłaty brutto, bowiem za taką ilość powód już zapłacił (zapłacił de facto więcej), a zatem trudno przyjąć, iż stanowiło to przyczynę, zwłaszcza, iż na koniec lipca zostało wydanych tyle pojemników, za ile zostało zapłacone w kwocie brutto (po dopłacie).

Sąd nie dał jednocześnie wiary zeznaniom powoda, iż po lipcu 2013 r. nie deklarował odbioru pozostałych 735 sztuk, bowiem wezwanie do ich wydania wynika z pisma powoda z dnia 6 listopada 2013 r. (po złożonym oświadczeniu o potrąceniu)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w przeważającej mierze nie zasługuje na uwzględnienie.

Strony łączyła umowa sprzedaży. Stosownie do treści art. 535 k.c. poprzez umowę sprzedaży sprzedający zobowiązuje się przenieść na kupującego własność i posiadanie rzeczy, zaś kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić cenę. Sprzedaż jest umową odpłatną, wzajemną, zaś zobowiązania stron dochodzą do skutku solo consensu. Skutkiem zawarcia umowy sprzedaży jest zobowiązanie się sprzedawcy do przeniesienia własności rzeczy lub prawa na kupującego oraz zobowiązanie się kupującego do zapłacenia sprzedawcy umówionej ceny. Ważność umowy zależy więc od zgodnych oświadczeń woli stron a wydanie rzeczy czy też zapłata ceny są zdarzeniami będącymi wyłącznie przejawami jej wykonania.

W przedmiotowej sprawie powód dochodzi kwoty 265.927,50 złotych na którą to kwotę składają się dwa odrębne roszczenia zasądzenia kwoty 233.640,00 złotych i kwoty 32.287,50 złotych zgodnie z treścią pozwu (k-6-7).

W odniesieniu do pierwszego z roszczeń objętych pozwem, a zatem zgodnie z uzasadnieniem pozwu żądania kwoty 233.640,00 złotych roszczenie to uznać należy za niezasadne w oparciu o sformułowaną w pozwie podstawę faktyczną żądania.

Powód domaga się bowiem zasądzenia tej kwoty, stanowiącej iloczyn ilości pojemników co do których złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy oraz ich umówionej ceny netto (1980 sztuk x 118,00 złotych) jako zwrotu tego co w wykonaniu zawartej umowy świadczył, to jest zwrotu zapłaconego wynagrodzenia netto za niewykonaną zdaniami powoda przez pozwanego część umowy, a zatem opierając swoje roszczenie o treść art. 494 k.c.

W niniejszej sprawie powód pismem z dnia 6 listopada 2013 r. (pismo z dowodem nadania k-31-33) w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty za pozostałe nieodebrane od pozwanego pojemniki w ilości 735 sztuk, złożył oświadczenie o potrąceniu kwoty stanowiącej cenę tych pojemników, czyli cenę z wezwania do zapłaty (106.677,90 zł) ze swoją wierzytelnością w kwocie 126.557,40 złotych wyliczoną jako kwota stanowiąca równowartość utraconego zysku od pojemników, które miało zakupić u niego (...), a z których częściowo zrezygnowało (czyli od 1980 sztuk) oraz kwota

realnej szkody, jakiej powód doznałby gdyby dokonał odsprzedaży nieodebranych pojemników w ilości 735 sztuk w cenie, którą mu zaoferowano za przedmiotowe pojemniki. Jednocześnie zażądał wydania tych pojemników (wskazania terminu w którym możliwe będzie dokonanie odbioru k-32) z zastrzeżeniem, iż w przypadku braku wydania, odstąpi od umowy, której termin wykonania był ściśle zastrzeżony zaś wykonanie umowy po terminie nie ma znaczenia dla powoda ze względu na zamierzony przez nią cel umowy, wiadomy stronie pozwanej.

Z kolei pismem z dnia 4 lutego 2014 r. (data nadania) powód złożył oświadczenie o częściowym odstąpieniu od umowy co do 1980 sztuk pojemników i zażądał zwrotu kwoty 233.640,00 złotych stanowiącej równowartość ceny netto tych pojemników (pismo k-58-59).

Ustawowe prawo odstąpienia oparte regulują przepisy o wykonaniu zobowiązań wzajemnych (art. 487 k.c. i nast.). Ustawowe prawo odstąpienia uzasadnia zwłoka lub niemożność wykonania zobowiązania wskutek okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność strona zobowiązana. Z kolei umowne prawo odstąpienia (art. 395 k.c.) ma swe źródło w odpowiednim zastrzeżeniu umownym i niezależne jest od wykonania lub nienależnego wykonania zobowiązania. Prawo to polega na tym, że strona, na której rzecz zostało ono zastrzeżone, będzie mogła przez swe oświadczenie unicestwić dwustronną czynność prawną po jej dokonaniu, a więc w pewien czas po zawarciu umowy i to zarówno wykonaną, jak i niewykonaną.

W niniejszej sprawie powód nie powoływał się (a więc i nie wykazał) aby zostało zastrzeżone umowne prawo do odstąpienia od umowy. W związku z powyższym zastosowanie znajdują regulacje ustawowe dotyczące odstąpienia od umów wzajemnych (a taką jest m. in. umowa sprzedaży).

Zgodnie z treścią art. 491 § 1 k.c. jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, iż w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Może również bądź bez wyznaczenia terminu dodatkowego, bądź też po jego bezskutecznym upływie żądać wykonania zobowiązania i naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Jeżeli natomiast świadczenia obu stron są podzielne, a jedna ze stron dopuszcza się zwłoki tylko co do części świadczenia, uprawnienie do odstąpienia od umowy przysługujące drugiej stronie ogranicza się, według jej wyboru, albo do tej części, albo do całej reszty niespełnionego świadczenia. Strona ta może także odstąpić od umowy w całości, jeżeli wykonanie częściowe nie miałoby dla niej znaczenia ze względu na właściwości zobowiązania albo ze względu na zamierzony przez nią cel umowy, wiadomy stronie będącej w zwłoce (§ 2).

W myśl natomiast art. 492 k.c. jeżeli uprawnienie do odstąpienia od umowy wzajemnej zostało zastrzeżone na wypadek niewykonania zobowiązania w terminie ściśle określonym, strona uprawniona może w razie zwłoki drugiej strony odstąpić od umowy bez wyznaczenia terminu dodatkowego. To samo dotyczy wypadku, gdy wykonanie zobowiązania przez jedną ze stron po terminie nie miałoby dla drugiej strony znaczenia ze względu na właściwości zobowiązania albo ze względu na zamierzony przez nią cel umowy, wiadomy stronie będącej w zwłoce.

Powód odebrał od strony pozwanej 4.265 sztuk pojemników i dokonał zapłaty za te pojemniki (4265 x 118 + 23% VAT = 619.022,10 złotych). Odbiór pojemników w ilości 690 sztuk miał miejsce w dniu 16 lipca 2013 r., natomiast 3.575 sztuk i zapłata za nie (dopłata do ceny z VAT) miały miejsce w dniu 30 lipca 2013 r. o czym świadczą dowody WZ (k-83-84) i przelew (k- 88). Dokumenty te nie były kwestionowane przez powoda. W oświadczeniu z dnia 6 listopada 2013 r. powód wezwał do wydania pozostałych 735 sztuk pod rygorem odstąpienia od umowy w części niewykonanej jednakże nie wskazał żadnego terminu dla wykonania tego wezwania. Skoro zatem powód odebrał do dnia 30 lipca 2013 r. łącznie 4.265 sztuk i zapłacił za nie, bez wyznaczania wcześniej pozwanemu terminu pod rygorem odstąpienia oraz bez zagrożenia takim odstąpieniem, to nie można uznać za skuteczne i zasadne odstąpienie od umowy co do 1980 sztuk dokonane oświadczeniem z dnia 4 lutego 2014 r. Stosownie bowiem do treści art. 491 § 2 zd. 1 k.c. jeżeli świadczenia obu stron są podzielne, a jedna ze stron dopuszcza się zwłoki tylko co do części świadczenia, uprawnienie do odstąpienia od umowy przysługujące drugiej stronie ogranicza się, według jej wyboru, albo do tej części, albo do całej reszty niespełnionego świadczenia. Strona powodowa natomiast przyjęła (bez żadnych zastrzeżeń,

a przynajmniej tego nie wykazała) świadczenie pozwanego w ilości 4265 sztuk. Na ten moment (30 lipca 2013 r.) obie strony spełniły swoje świadczenia co do 4265 sztuk (zapłata i wydanie towaru oraz jego przyjęcie bez zastrzeżenia zwrotu).

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż ustawowe prawo odstąpienia od umowy aktualizuje się w przypadku, gdy w razie zwłoki drugiej strony, zostanie wyznaczony termin wykonania z zagrożeniem odstąpienia od umowy. W przedmiotowej sprawie powód terminu takiego nie określił i nie zażądał wykonania w terminie dodatkowym. Podejmowane dalej przez stronę powodową czynności w listopadzie 2013 r. i następnie w lutym 2014 r. w ocenie Sądu stanowią próbę naprawienia braku podjęcia stosownych czynności w dacie, gdy mogły odnieść określony skutek prawny. Z punktu widzenia celu umowy zawartej przez powoda z (...), wykonanie umowy w zakresie 735 sztuk w listopadzie 2013 r. (oświadczenie o potrąceniu i żądanie wydania tych pojemników), nie miało już żadnego znaczenia. Skoro tak to uznać należy, iż nie zachodzą przesłanki do zastosowania art. 492 k.c. zd. 2 in fine (ze względu na zamierzony przez nią cel umowy, wiadomy stronie będącej w zwłoce), gdyż z okoliczności tej wynika, iż w tej dacie świadczenie to nie utraciło znaczenia, pomimo odstąpienia od umowy przez (...). Strona powodowa, dla właściwego skutku odstąpienia od umowy z uwagi na jej niewykonanie przez pozwanego w terminie, powinna wyznaczyć ten termin, bądź nawet odstąpić od umowy w oparciu o treść art. 492 k.c. zd. 2 in fine w momencie w jakim rzeczywiście znaczenie dla zobowiązania powoda względem (...) miało spełnienie świadczenia przez pozwanego, a nie po wykonaniu przez obie strony większej części umowy. Nie można także pominąć okoliczności, iż strona powodowa nie wykazała aby w dacie 30 lipca 2013 r. (a więc w dacie, gdy doszło do odbioru 3.575 sztuk) nie mogła odebrać pozostałych 735 sztuk. Jak wynika z zeznań świadków, już wydanie tych 3575 sztuk wymagało dokonania przez powoda dopłaty do ich ceny brutto i zostały one wydane dopiero po dokonaniu przelewu brakującej kwoty. Powód mógł zatem odebrać te pojemniki, gdyby dokonał do nich dopłaty. Ponadto powód w oświadczeniu z dnia 6 listopada 2013 r. także nie określił terminu do dokonania zwrotu, a zatem nawet w tym zakresie nie spełnił warunku z art. 491 § 1 k.c.

W niniejszej sprawie powód po pierwsze odstąpił od umowy, którą w znacznej części obie strony wykonały i zaakceptowały to wykonanie w dacie, gdy ono miało miejsce (tj. 30 lipca 2013 r.) a po drugie strona powodowa w oświadczeniu z dnia 6 listopada 2013 r., wzywając do wydania pojemników bynajmniej nie odwołała się do braku znaczenia wykonania świadczenia przez pozwanego (a więc do podstawy odstąpienia od umowy bez wyznaczania terminu, w oparciu o treść art. 492 zd. 2 in fine), pomimo całkowitej utraty, w tej dacie, znaczenia wykonania tej umowy dla powoda w świetle jego umowy z (...). Nie można zatem w niniejszej sprawie podstawy do odstąpienia umowy upatrywać w art. 492 k.c., a co najwyżej poszukiwać go w art. 491 k.c. W tym przypadku jednakże powód również nie wypełnił dyspozycji tej normy.

Mając na względzie powyższe, w ocenie Sądu tak sformułowane roszczenie powoda uznać należy za niezasadne z uwagi na brak skutecznego odstąpienia od umowy. Biorąc pod uwagę związanie Sądu podstawą faktyczną żądania określonego jako zwrot świadczenia wzajemnego w części objętej oświadczeniem o odstąpieniu od umowy Sąd nie badał natomiast kwestii związanych z poniesioną przez powoda szkodą, w tym utraconymi korzyściami, gdyż stanowiłoby to orzekanie ponad żądanie.

Zgodnie bowiem z treścią art. 321 § 1 k.p.c. Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się bądź do samego żądania (petitum), bądź do jego podstawy faktycznej (causa petendi). W przepisie art. 321 § 1 k.p.c. jest bowiem mowa o żądaniu w rozumieniu art. 187 § 1 k.p.c., a w myśl tego przepisu obligatoryjną treść każdego pozwu stanowi dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie. Przepis art. 321 k.p.c. wyraża kardynalną zasadę wyrokowania dotyczącą przedmiotu orzekania, według której sąd związany jest żądaniem zgłoszonym przez powoda w powództwie (ne eat iudex ultra petita partium), a więc nie może wbrew żądaniu pozwu zasądzić czegoś jakościowo innego albo w większym rozmiarze lub uwzględnić powództwo na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. (zob. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r. I UK 452/14, Lex, podobnie w wyroku SN z dnia 18 marca 2005 r., II CK 556/04, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 11 czerwca 2015 r., I ACa 168/15, Lex) .

Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie I ACa 1613/14: „Przepis art. 321 § 1 k.p.c., określając granice wyrokowania, wskazuje także, że nie można wyrokować co do rzeczy, która nie była przedmiotem żądania. Żądanie powództwa określa więc nie tylko jego przedmiot, lecz również jego podstawa faktyczna. Zasądzenie sumy pieniężnej, która wprawdzie mieści się w granicach kwotowych powództwa, lecz z innej podstawy faktycznej, stanowi orzeczenie ponad żądanie.”

Powód ma obowiązek przytoczyć fakty uzasadniające zgłoszone roszczenie, a kwalifikacja prawna stanu faktycznego należy do sądu, jednak odbyć się to musi – w myśl art. 321 § 1 k.p.c. - w granicach żądania zgłoszonego przez powoda. Sąd nie może doprowadzić do zmiany charakteru żądania zgłaszanego przez powoda w toku procesu i wskazanych przez niego okoliczności stanu faktycznego na których opiera swoje żądanie, zwłaszcza w sytuacji gdy strona reprezentowana jest przez fachowego pełnomocnika i w postępowaniu gospodarczym. Stanowiłoby to niedopuszczalne wyjście poza to żądanie. Kwestie zatem związane z poniesioną przez powoda szkodą, w tym utraconym zyskiem pozostaje w tym postępowaniu poza kognicją sądu.

Odnosnie natomiast drugiego z roszczeń pozwu, to jest roszczenia o zapłatę pozostałej części ceny z umowy sprzedaży 500 sztuk pojemników zielonych, zawartej przez powoda z pozwanym, to Sąd uwzględnił żądanie powoda analogicznie uznając, iż w świetle omówionego wyżej art. 491 § 1 k.c. strona pozwana nie odstąpiła skutecznie od zawartej umowy, gdyż nie wezwała do wykonania świadczenia z wyznaczeniem terminu. W związku z powyższym Sąd uwzględnił roszczenie powoda o zapłatę drugiej połowy ceny, bowiem umowa została zawarta, a strony są zobowiązane do jej wykonania. Strona pozwana nie wykazała przy tym (niezależnie od braku skutecznego oświadczenia o odstąpieniu od umowy), iż powód zobowiązany był dostarczyć pojemniki do siedziby pozwanego, ani że od takiej dostawy uzależniona była zapłata reszty ceny. Z tego też względu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 32.287,50 złotych, bowiem do zawarcia umowy sprzedaży dochodzi solo consensu, zaś na kupującym spoczywa obowiązek zapłaty ceny i odbioru rzeczy (art. 535 § 1 k.c.), o ile oczywiście strony nie ustaliły, że obowiązek dostarczenia rzeczy obciąża sprzedawcę, czego jednak pozwany nie wykazał. O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o treść art. 481 k.c., zasądzając je od dnia wniesienia pozwu, zgodnie z żądaniem powoda.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozliczenia. Powód poniósł koszty w wysokości 20.514,00 złotych (opłata – 13.297,00 zł, koszty zastępstwa procesowego – 7.271,00 złotych), zaś pozwany w kwocie 7.247,00 złotych (koszty zastępstwa procesowego – 7.271,00 złotych i 30,00 złotych – opłaty kancelaryjne). Łącznie koszty wyniosły 27.761,00 złotych. Powód przegrał w ok. 88%, a zatem w takim stosunku powinien ponieść również koszty postępowania. Powód poniósł 20.514,00 złotych, a powinien ponieść 24.429,68 złotych i z tego względu Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.915,68 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Z/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. stron.